

MAGNIFICIS, Præclaris, atque strennuis uiris, D. Bern-

hardo Maiero, Theodoro Brando, Magnificæ ac Clariss. Reipub. Ba-
siliensis Consulib. Gasparo Kruogio, ac Francisco Obenriedo Tri-
bunis, atq; totius Senatus ordini Amplissimo, Dominis
ac Patribus suis colendissimis, Conradus Lyco-
sthenes Rubeaquensis, Salutem ac pa-
cem in Domino.

P X T A N T passim in Sacris literis præcla-
ra diuinæ erga humanum genus beneuo-
lentia simul, atq; iracundia testimonia,
Patres clarissimi, quibus summus rerum
omniū architectus, gubernator atq; con-
seruator Deus, suum ad se populum uo-
cat: atq; diligētibus legem suam proposi-
tis præmijs benedictionē pollicetur, im-
pijs autē atq; cōtempторibus suam iram,
ultionem, atq; maledictionem minatur.
Vnde traditis iam legis diuinæ tabulis,
ait: Ego sum dominus Deus tuus fortis
zelotes, uisitans iniquitatem patrum in
filios, in tertiam & quartam generationē

eorum qui oderunt me, & faciens misericordiā in millia, his qui diligunt me,
ac custodiunt præcepta mea. Quid igitur pijs dici potest, quod magis in his
mundi iam dudum ad interitum inclinantis, calamitatibus magis consoletur,
ac pusillanimes in fide magis erigat, quàm quòd sciāt se Deo summo patri cu-
ræ esse, eiusdem beneuolentia, largaq; liberalitate foueri atq; defendi: Quid è
regione impijs, dici potest magis horrendum, quàm audire se à suprema illa
maiestate odio haberi, cuius iram ac ultionē effugere nequeant? Apertè enim
ait Dominus, dum uarij generis benedictiones pijs obuēturas enumerat, im-
pijs etiam suas maledictiones non defuturas esse, dum in Leuitico ait: Si non
audieritis me, nec feceritis mandata mea, sed contempseritis iudicia mea. Vi-
sitabo uos egestate ac ardore, qui conficiat oculos uestros, ac consumat ani-
mas uestras. Frustra feceritis sementem, quæ ab hostibus deuorabitur. Ponam
faciem meam contra uos, & corruetis in cōspectu hostiū uestrorum, & subij-
ciemini his, qui odio uos prosequuti sunt. Si autem nec sic obedieritis mihi,
addam correptiones uestras septuplum, propter peccata uestra, & conteram
superbiam duritiæ uestrae, dabo q; uobis cœlum ferreū ac terrā æneam, consu-
metur incassum labor uester. Non proferet terra germen, non arbores fructū
suum. Emitteram in uos bestias agri, ut consumant uos & pecora uestra, ut de-
serte fiant uia uestra. Inducā super uos gladiū ultorem fœderis mei, cumq;
cōfugeritis in urbes, mittā diram pestem in medium uestri. Cōfringam bacu-
lum panis uestri, & comedetis carnes filiorū uestrorum. Maledictus eris in ci-

a z uitate,

Epistola

aliqua ratione ad pœnitentiã moueri possit, præsertim cum uiderẽ hodie non multos esse, in tanta seculi nostri felicitate, quo diu nobis abscondita ueritas, Dei benignitate reuelata est, atque uerbum salutis sonat in auribus nostris, qui diuino numini gratias agant, pauciores qui amplectentur uero animo, maiorem autem partem, quæ apertè eam uiribus omnibus insectatur, nullosq; planè qui uera ducantur pœnitentiã, licet ex uerbo diuino mudi iam iam ruituri manifestissima signa in pròptu esse uideãt. Quo sanè nomine nos gētilibus multò, non dico inferiores, sed ad impietate magis pronos esse, turpissimum dictu est. Constat enim ex omnibus historijs, cum aliquid diri uel aduersi contigerit, eos supplicationes publicas ad auertendam deorũ iram in aliquot dies indixisse, ac in deorũ tēplis arisq; diuersis cæremonijs deos suos placasse, unde sua auguria obseruarunt. Ex cœlo, ex uolatilibus siue auibus. Tripudijs, ut si uitulus è sacrificantium manibus proripuisset, aut inter sacrificandum aliquid triste oculis aut auribus occurrisset, aut aliquid in eo defuisset, fœdi euentus esse, nemo dubitauit. Ex quadrupedibus diuersis, ut si lupus in urbe uel castris, serpēs in domo, uel lepus in uia apparuisset. Diris, cuius generis erant offensiones pedũ, uoces incertis authoribus auditæ. Hominibus, ut si æthiops, uel inusitata magnitudinis homines occurrissent: quorum omnium interdum mentio in nostris prodigijs fiet, ac potissimũ in Romanorum rebus gestis, ac gente præter alias omnium superstitiosissima, in quibus tamen hoc, in tanta tenebrarum mole laudandum est, quòd adhuc gentiles, ueri ac omnipotentis Dei cognitione orbati, diuinum tamen numẽ sibi iratum non tantũ intellexerint, sed placare etiam obsecrationibus publicis, & eo etiam cultu, quem dijs gratum esse sibĩpsis persuadebant, placare uoluerint. Nec dubium sanè est multò grauiora facturos fuisse, si uerbi Dei lucerna, quæ sola animam rebus cœlestibus illuminat, illis prædicatione Apostolica tum temporis accensa fuisset. Non desunt tamen nobis exempla ueteris ecclesiæ, in qua Christiani, dum iram Dei præsentem intuiti essent indictis supplicationibus publicis ac ieiunijs, exemplo Niniuitarum, placauerunt. Constat enim Theodosium imperatorem, in dira tempestate letanias indixisse, pro impetranda aëris clementia. Supplicasse Christianos, in diro Persarum bello contra Ardeburum pro uictoria. Gregorium Pontificem sub Mauritio imperatore instituisse solennes preces tēpore pestis. Stephanũ tertium, Ioannẽ uigesimũ tertium, atq; alios pōtifices flagranti ac deuoto animo cōtra alias Christianorum calamitates. Quemadmodũ & Cōstantinopolitani in grauissimo terræmotu quo tota urbs ferè corruit. Quorũ deinde ut aliorum piorum exemplo antecessores uestri ducti, apud nos in grauissimo illo terræmotu, qui in Lucæ Euangelistæ festo factus est, præsentem Dei iram non tantum indictis publicis supplicationibus, sed elemosynis etiam largissimis, quæ pio instituto in hunc usque diem durant, diram numinis iram auertere uoluerunt. Vtinã hodie essent, qui in tam periculoso ac deplorato tempore, in tantis Germaniæ cladibus, in tam labefactato hinc inde rerum publicarum, ac labantis ecclesiæ statu, tam corruptis omnium moribus (quo Dei præsentem iram præ oculis uidemus, ac eadem horrendis prodigijs atq; monstris, mundo mox interituro multò maiora minatur) malefactorum pœnitentiã ducti: innocentia, inuouatione melioris uitæ, diuinum numen orationibus assiduis mitigarēt. Vestræ autem prudentiæ, uiri Ampliss. horrendas illas iræ diuinæ minationes contra peccatorum improbitatem, ac extremi diei uera prognostica inscribere placuit, Partim quòd otij mei, ac priuatorum meorum studiorum

(quibus

Nuncupatoria.

(quibus functus munere Ecclesiastico, interdum succisuis horis, dum in florentissima uestra Academia docēdo, ac in optimē iustituta Ecclesia uestra, uerbo Dei annunciando, operam dedi) & rationē officij aliqua ratione redderem: Partim quōd has meas lucubrationes (quas liberati à publicis occupationibus euoluere interdum licebit) ob rerum uarietatem argumentiq; raritatem, non ingratas uobis esse mihi persuaderem. Licet autem multa in his inueniantur, quæ rationem ac fidem hominum excedant, utpote boues, serpentes, canes loquutos: aliquando arbores ac montes, ab uno loco in aliū translatos: in sambucis uini botros inuētos: in arboribus fruges uisas: mulieres mutatas in uiros: arsisse mare, ac in eodem interdum nouas, atq; nunquā antea uisas insulas, aliāq; eius generts plura, quæ apud multos sanē rerum imperitos parū fidei habebūt. Testis tamen erit mihi Deus, qui admirabilis est in operibus suis, ac ipsa etiam coram eodem conscientia salua, qua affirmare possum me nihil (quandoquidem prima secundum Ciceronem, ac potissima historie lex sit ueritas) confinxisse, sed cum non ab Adamī primi nostri parentis tempore, à quo auspicatus sum historiam, uixerim: omnia tamen summa fide, ex probatis tantum atq; fide dignis authoribus, quorum Catalogum subneximus, qui ante me, sparsim tamen scripserūt, hausisse. Quibus deinde adieci ea quæ aut ipse oculis meis ætate nostra uidi, aut ab amicis indubitata tamen fidei, explorare potui. Licet adhuc dubiē procul inueniantur multa, quæ me fugiant, ac multis sint incognita. His tamen prudentiā uestrā hoc tempore contentam fore planē mihi persuadeo, donec aliquādo opus quōd inchoatū est, diuini numinis gratia ornatius auctiusq; aliquando edi possit. Ego interim precibus assiduis æternum Patrem Domini Iesu Christi unīci redemptoris ac intercessoris nostri, fatigabo, ut Spiritu suo sancto animos uestros gubernet, præclaram Rempub. ecclesiamq; uestram sanctissimā ab omnibus insidijs satanæ ac mundi defendat, sua benedictione augeat, ac in uera tranquillitate ad sui nominis gloriam conseruet. Valete. Ex florentissima uestra ciuitate, uero Musarum theatro. Anno M. D. LVII. Calendis

Septemb. quo die olim apud nos concilium sub Eugenio quarto Pontifice ac Sigismundo Imperatore, inchoatum est.

F I N I S.

Candi-

& ostentis.

605 Anno Dō
mini.

quæ ab eius loci incolis, fustibus atq; sudibus primum deleta, & deinde inde aër inficeret, magistratus iussu in unū aceruū collecta, à carnifice excoriatoribusq; in foueā coniecta est. Eo anno Paulus tertius Romanus pontifex Alexander Farnesius antea dictus, obiit, in cuius locum Iulius tertius successit.

Circa hæc tempora equum uidit androginū Antuerpię Car- 1549
danus, & canem qui intus testiculos habebat, ad uenerem eam nim promptus erat, nec tamen testiculos habebat, qui tangi possent. Ambo aut erant amicorum, sed equi præstat formam describere: Is erat Primiuali uicecomitis, unum habebat tantum testem loco proprio, cum mammis tumidis, ut equæ habet. Inde uulua proprio loco, & ex uulua penis emitebatur. Hinniebat ad equas & forma masculina erat, præptus & erectus capite, crassiore aut corpore, colore griseo (ut uocant) caput magnum, penis non maior palmo cum illum exereret. Emptus aureis triginta sex. certum erat cum auerso esset pene, coire illum non posse.

Natus est puer in agro Tigurino, ditone Kiburgensi, parochia Vuisnangna, uico Teillurga, Maij die uigesimo sexto, quierat dies Dominicus ante Ascensionē Domini, circa duodecimā noctis horam, parentibus Ioanne Vualtero & Barbara Saxeria cōiugibus. Hic puer à parochio loci Henrico Mesicommerto baptisatus, & Henricus appellatus est. Incrementum eius per

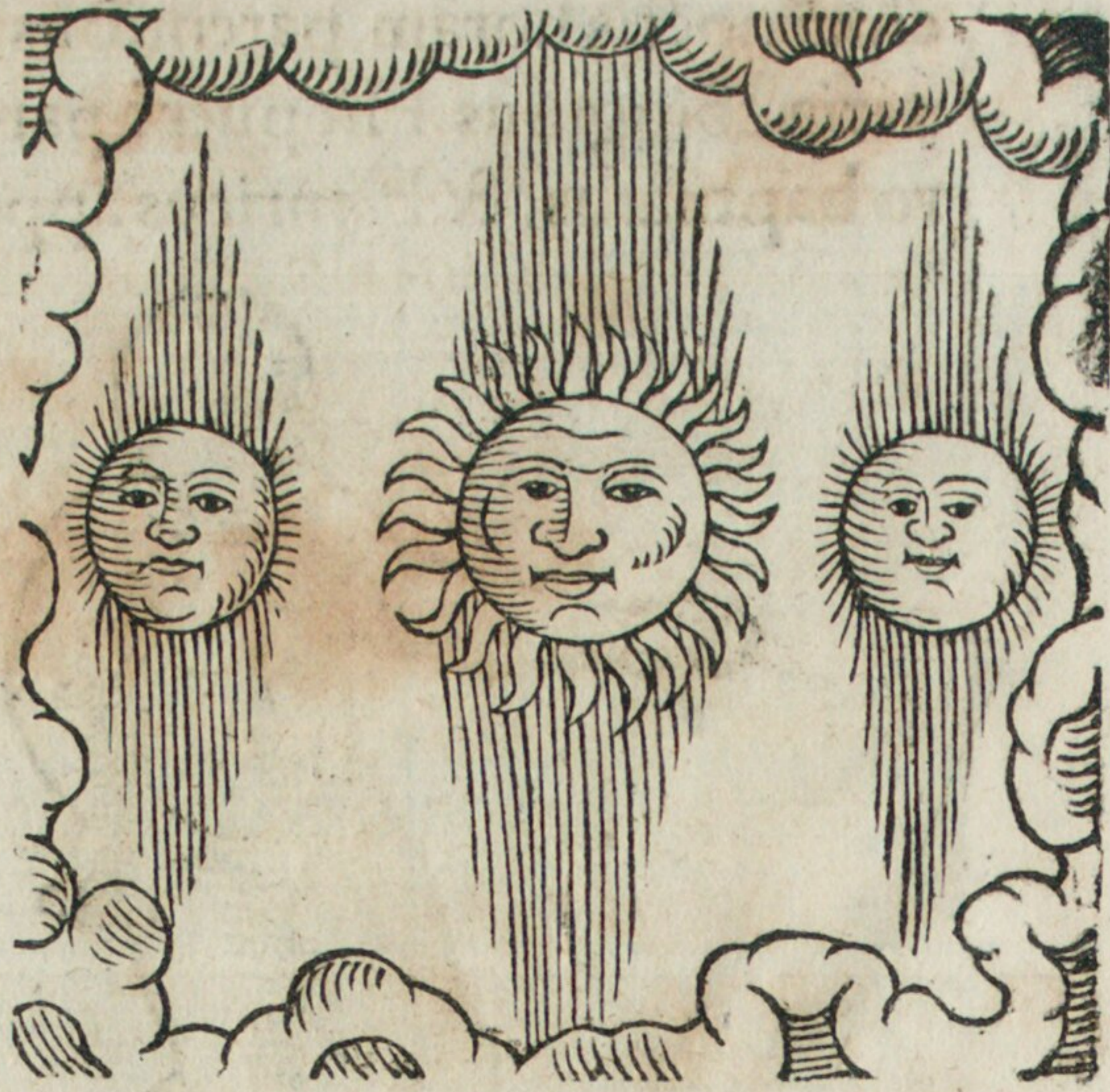
infantiam & primos pueritiae annos omnibus miraculo fuit. Nam cum hoc tempore sex tantum annos ætatis absoluerit, proceritate tamē adolescentem annorum quatuordecim æquat, crassitudine & corpulentia superat. Vox ei ampla & ualida. Genitalia non minora quàm circa annum uicesimum esse solēt, pubertate etiā hispida. Nec dum
FF crescere

Anno Do- 606
mini.

De prodigiis

crescere desit. Annos quinque natus onera magna iam portabat, utpote mediocrē saccum (quem nostri modiū uocant, est autem quadruplus ferē ad modiū ueterum Romanorū) tritici. Frugū in areis triture quas, perticis nostri flagellāt, & moderādo aratro instar uiri adulti satis. Ingenium adhuc puerile est. Parentes hominis mediocris modum non excedunt. Hoc ita se habere ciues Tigurini hoc tempore plerique omnes nouerunt, & puerum à patre adductum plurimi spectarunt. Et Conradus Gesnerus medicus Tigurinus (qui pro sua erga me beneuolētia ac humanitate hanc pueri descriptionem mihi communicauit) quinquennem domi suæ uidit, accersitū ut amplissimo uiro Vlricho Fuggero Kirchsbergæ & Vueiffenhorni comiti thermis Ergouianis curandæ ualitudinis gratia utenti, spectandum mitteret: ac hoc publicè testaretur, cum sciret nonnullos esse qui de pueri ætate, & rei ueritate dubitarent.

1550 **I**N Carinthia nō procul à Clagēfurto atq; Villaco oppidis, decimo Calend. Aprilis, ante festū palmarum, ad horas duas integras annonam selectissimam de cœlo pluit, quæ à regionis incolis collecta, atq; ad uictum hominum accommodata est.

IN festo palmarum hora tertia post meridiem in ditione ducis Brunswicēsis duo parelia cōspecta. Amplus enim circulus solem suo ambitu cingens, ad utrunq; latus recta quasi linea pareliū exhibuit,

Anno Do. 626
mini,

De prodigiis

seditiones denunciaſſe hiftorię tradunt.) Eodem hoc anno Suedes montes, atq; in illis extructa ſenſerunt oppida, nō unos bios, ſed plures ac cōtinuos, tremiſcentibus ceu ad uentorū uibratus uehementiores ædificijs. Hæc copioſè ſcribit Caſparus Peucerus de Meteorologia.

HOc anno in cruentiſſimo Caroli imp. cum Henrico ſecūdo Gallorum rege bello, Teruanū Picardię oppidum munitiſſimū in Maio à Carolo obſidione cinctum, & deinde in Iunio demum captū eſt. Metis Gallo dedita, à Carolo fruſtra obſeſſa eſt, militib. hyemis ardore pereūtibus. Albertus Marchio Brandenburgēſis Marte cruēto cōtra Norēbergēſes, Herbipolenſem & Bombercēſem Episcopos ſeuijt. Senis in Italia ab imp. diu obſeſſa, ac propter Turcas regno Neapolitano inſidiātes liberata eſt.

1553 **B**Aſileæ Rauracorū uigeſimo tertio Ianuarij die circa horam noctis octauam, uidimus lunam magno circulo incluſam, qui inſtar iridis durabat ad horas tres integras. Sequebatur mox niuis ac frigus maximum,

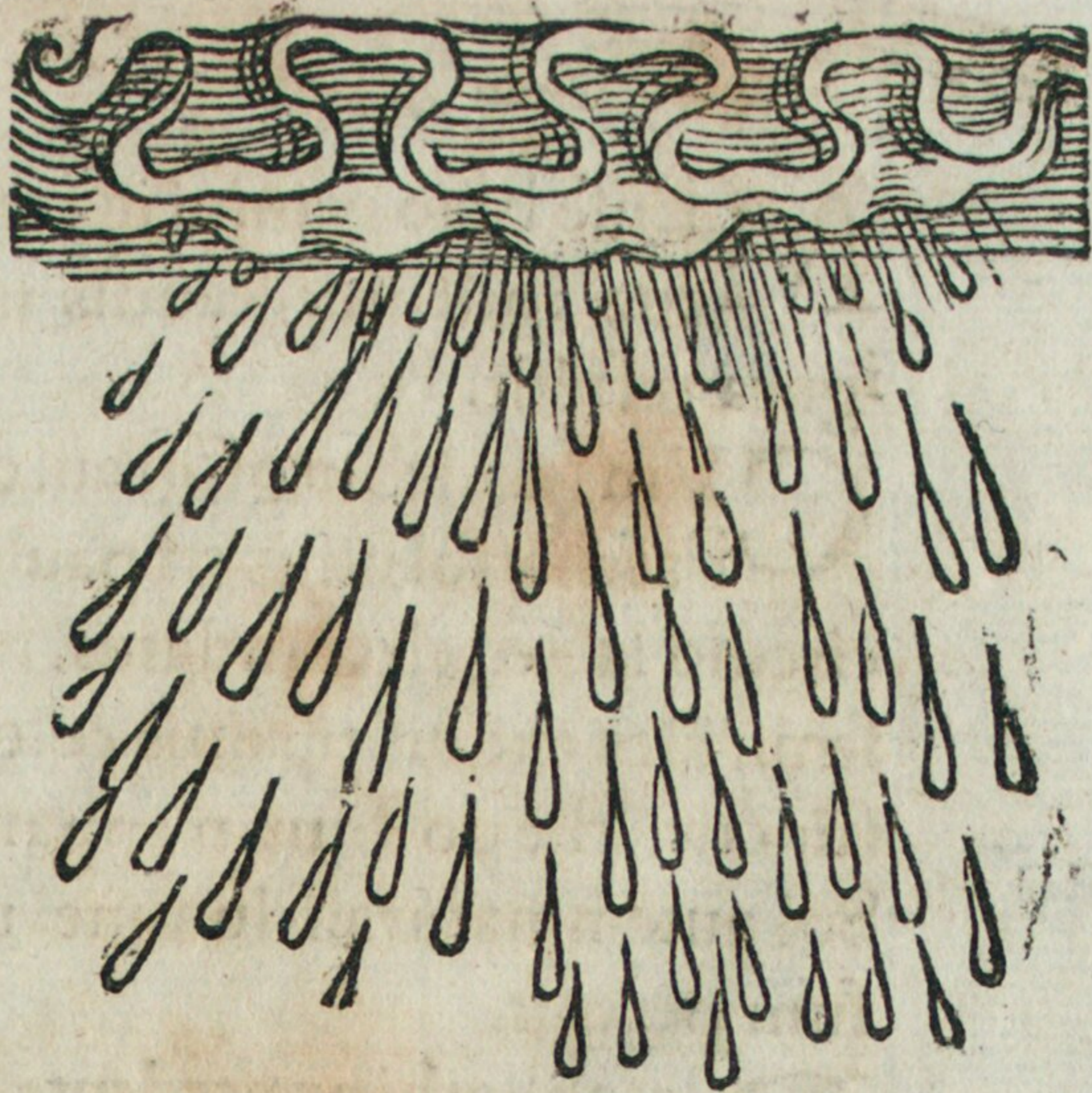
Rhenus 19. Iunij, ex crebrioribus imbribus alueū ſuum adeò exceſſit, ut non tantum aruis agrisq; ſed ciuitatibus infinitis ad fluuiū ædificatis multū damni intulerit. Periclitabaſt aliqua ratione Baſilea, quæ totum Rhenum excipit, dū ferè furientis fluuij impetus minoris urbis mœnia attingeret, ac forū pene piſcarium maioris

& ostentis.

627 Anno Domini

maioris Basilee attingeret, maxime tamē Neoburgū in nostris regionibus. Eodē tēpore magna quæ inundatione periclitabatur Rubeacum Alsatie uetustissimū oppidū, patria mea dulcissima. Nā cum ibi torrens uersus meridionalē plagam, in urbē duplici fossa cinctam, impetū fecisset, prope Franciscanorū monasterium, mœniorum aliquā partem ad solum usque in fossam coniecit. At cum ciuium concurrentiū uiribus, tantus inundationis impetus inhiberi nequiret, demū occidentem uersus singulari Dei beneficio, ruptis muris exitum commodissimum, extra urbem tamen, inuenit. Postero die magna piscium copia in agris, pratis, paludibusque hinc inde, ac in sicco etiam inuenta est, Nec defuere etiā qui in cellis uinarijs pisces in urbe ceperint.

Non procul à Norinberga in pago quodam qui à tonono 1553 men habet (lingua enim patria uocant zuodem Thon) in agro uillici Hofeleri inuentum est caput brassicæ, cui decem ac sex ex uno caule alia capita ab ipsa natura distincta suis folijs accreuerunt, quæ pro naturæ miraculo ad eius loci magistratum delata, ac aliquot millibus ostensa sunt.

Quinto Iunii Erfordie sanguine pluit. Coburgi intra quintam ac sextam post meridiem diuersi generis species hominum in cœlo sereno, ac deinde dimicantium acies, cum expansis alis aquila, conspectæ sunt.

Luneburg

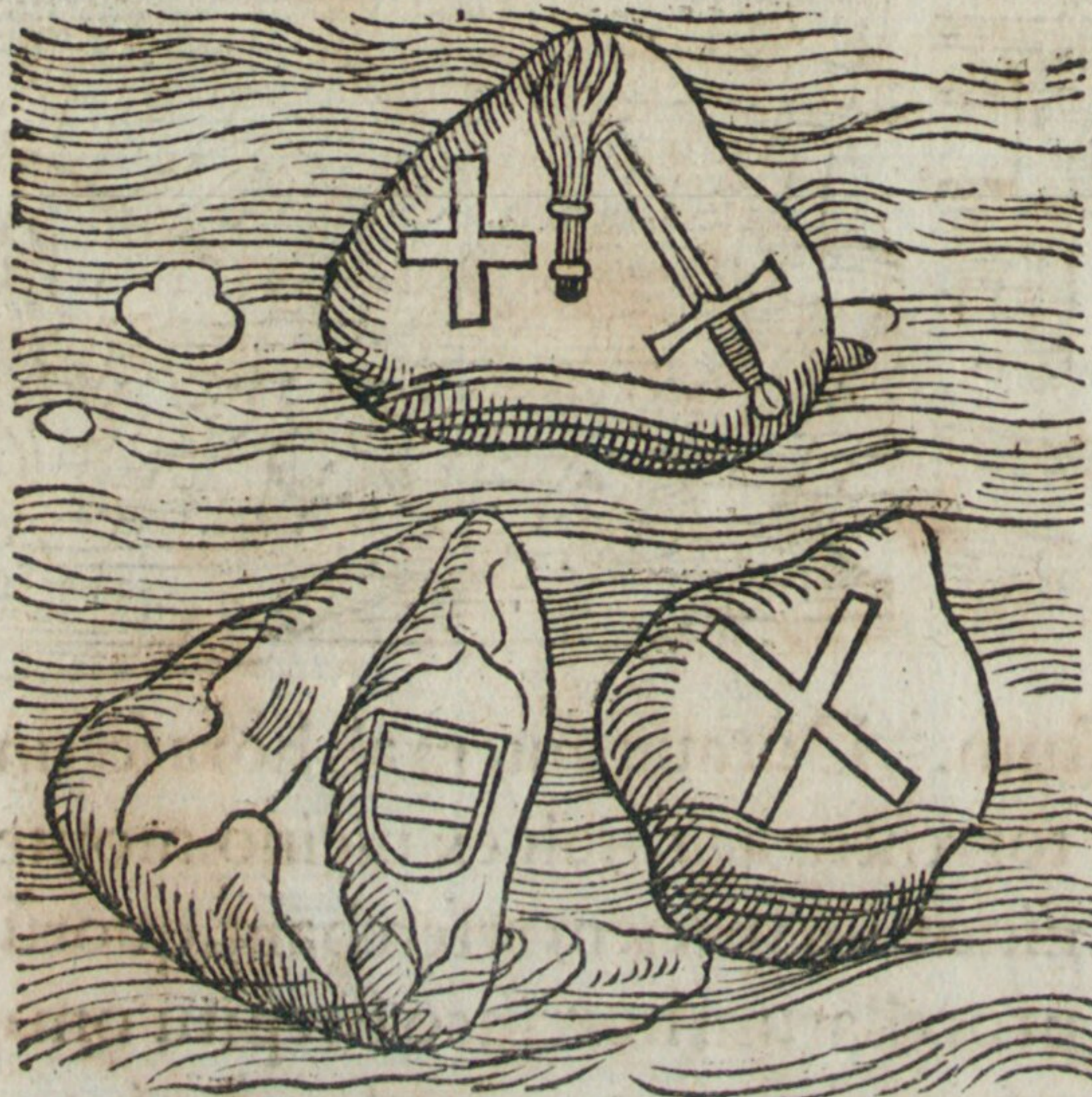
Anno Do-
mini.

658

De prodigiis

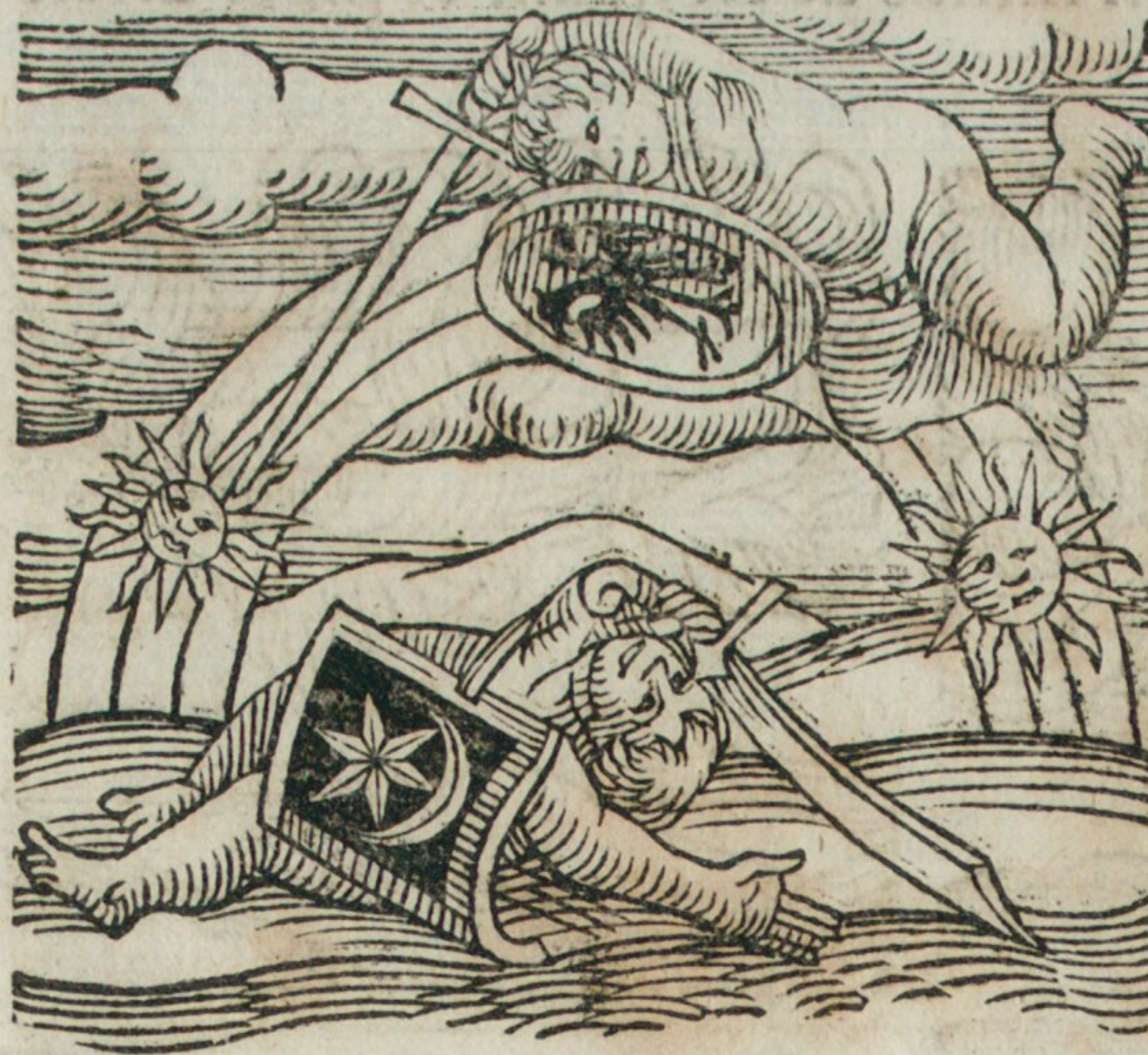
1556

QVinto Septembris in Marchiæ oppidulo Custerino, hora nona uespertina innumere flammæ undiq; cælo emicuerunt. In medio uerò cælo trabes duę ignitæ uisæ, ad extremum autem incerto authore uox desuper audita est, VEH, VEH, ECCLESIAE. Iobus Fincelius de miraculis sui temporis.

IN Heluetiæ die Lunę post Id. Galli festum, nō procul ab oppido Vuinterthur in Theso fluuio, ferebāt tres silices inuētos, in quorū primo, crux Heluetica, gladius atque uirga, in reliquis autem duobus crux atq; insignia Burgundiaca depicta ac quasi à natura insculpta uidebantur.

IN Hungarię ciuitate Batscha 6. Octobris die ante solis exortum, uisa est in aëre duorum puerorum nudorum quidem, sed clypeis militaribus ac gladijs armatorum monomachia, in qua is qui scutum duplici aquila ornatum habebat, arma-

tura Turcica munitū, adeo prostrare uisus, ut corpus multis ictibus uulneratum ē nubibus in terram cadere uisum sit. Eodem etiā tempore ac loco, uisus est arcus coelestis, naturalib. suis colorib. depictus, ac duo ex utraq; eius parte soles. Horum imaginem damus, ut à Vuolffgango Straucho Norinbergensi cum descriptione urbis data est. Ves-

rum his non multū dissimilia sunt quę Fincelius in Hispanijs uisæ esse

& ostentis.

659 Anno Domini.

sa esse scripsit, anno Christi 1536. de quibus supra, in eiusdem anni prodigijs, diximus.

BAsileæ uidimus uirum iustæ ætatis, qui in corpore suo ad 1556
huc aliud corpus hominis infixum ueluti pectori, omnibus
membris absolutis gestaret, solo capite in uero corpore abscon-
dito. Eius mentionem fecimus supra in anno 1525. quo, in Hirci-
niæ syluæ pago natus est.

IN Decembri mense non procul ab Augusta Vindelicorum,
Vrsæ cum Leone certamen, in cœlo uisum est.

Sexto Decembris Vuitenbergæ Saxonum, parelia conspecta
sunt. Nubes tortuosa distincta per interuallū, colore partim
cæruleo, partim puniceo, instar iridis in arcum tensa, quasi æqua-
li interuallo terram cinxit. Sol autem utrinq; cinctus parelijs pa-
lido atque subtristi uultu uisus est.

IN oppido diui Galli apud Heluetios, Petrus Besslerus patria
Rotmūdensis, et ciuis nō procul ab urbe S. Galli habitatis seruus,
adolescēs impius, temerarius, ac ad uinolentiā in primis pnus, cū
die Solis q̄ sanctę Trinitati à ueteri ecclesia dedicat9 est, uigesima
prima uidelicet Maij, oppidū cū suis cōsodalib. Sangallēse intras-
set, ut ibidem merendam sumerent, nimio uino dementatus (ut
uulgó eius fecis homines in conuiujs facere solent) turbas exci-
tauit, multis cœquales suos aspersit conuitijs, ac demum post di-
uersi generis in Deum blasphemias, illud insuper adiecit etiā : Si
post

Anno Do- 660
mini.

De prodigiis

posthac domino meo seruiero, diabolo corpus ac animã meam deuoueo. Verum cum in urbe pernoctasset, mane decocta cras-

pula, aliqua ex parte in memoriam reuocauit, quæ hesternò uesperì ac dicta simul ac facta à se forent. At cum nullas alias rationes inueniret quib. seipsum aleret, quàm si ad domini sui labores (quos antea tamen execrarat) reuerteretur. Urbem iam egressus, nõ procul ab ædibus domini sui, à uiro quodam horrendo aspectu, ac atro uestitu indu-

to, his uerbis affatus est. Age bone uir, præsto nũc sum, ut quod heri mihi deuotum est, pro meo iure arripiam, quib. dictis, manu, hominem metu ac horrore attonitum, planeq; obstupefactum,prehendens, proiecit in terram & aufugit. Verum paulò post miserimus adolescens à uicinioribus inuentus, cum manibus ac pedibus esset iam contractus, in hospitium delatus, ibidem post usum omnium membrorum ademptum, lecto defixus, uitæ dies, dolore non minus animi, quàm corporis miserimè transegit.

Basis

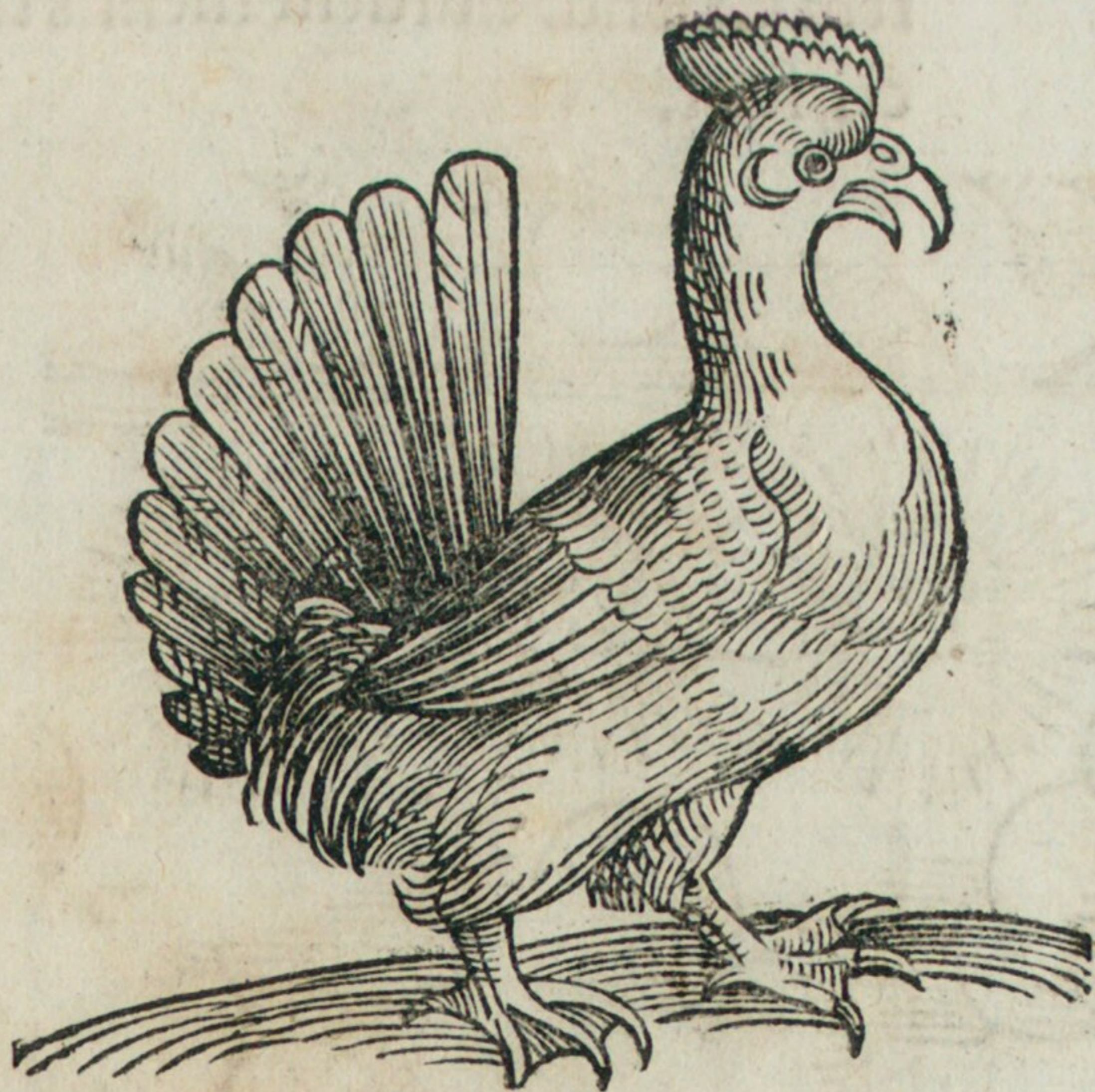
& ostentis.

661 Anno Do-
mini,
1556

Basileæ Rauracorum agricolam in utraque manu sex digitos
iustæ magnitudinis ac aptæ proportionis habentem, &
gallinæ pullum quatuor pedibus, uidimus.

Calendis Nouembris Tundorfij circiter quartam horã an-
te meridianam à figuli cuiusdã uxore natũ est monstrũ hor-
rendum. Erat autem à uertice ad bypochondria hominis figura,
ore tamen prominente canino, facie torua, ab umbilico uerò de-
stitutũ reliquis partibus corporis humani. Descendit in formam
pyramidalem, in cuspidereferens similitudinem caudæ suis in-
flexæ. In dorsi autem spina umbilici imago alia protensa erat, ere-
cta tamen instar caudæ. Sexus autem eius monstri nequaquã ap-
parebat, cum neque uiri neque mulieris neque androgyni signa
deprehenderentur.

Quarto Decembris Basileæ infans natus est uirilis sexus ca-
rens auribus, quarum loco habuit duo tantũ foramina, que
tamen ita clausa erant ut nihil inde audire potuerit. Vixit autem
puellus ualetudinarius usque mensem Augustum, in cuius prin-
cipio multis doloribus obiit.

Avgustæ Rauracorum inter Basileam ac Rinfeldam oppi-
da, gallinæ anserum pedibus inuentæ sunt.

Basileæ circa paschatis festũ infans a deo scissis ac apertis na-
ribus natus est, ut inde eius cerebrũ facillimè sit cõspectum.

LL Quinto

& ostentis.

663 Anno Domini.
1557.

strosa plane facie, oculis insolitæ magnitudinis quasi in fronte sitis, ac superior capitis pars omnino deerat, in occipitio aut habebat foramen iustæ magnitudinis ex quo sanguis aliquantulum fluebat, unde statim postquam in lucem editus esset, diem suum obiit.

HÆc sunt prodigia atque Hosteta studiose lector,

quæ hoc tempore breuissimis annotare placuit, additis quantum historiarum lectio suppeditabat, his quæ mox secuta sunt, quò aperiùs uicissitudinum, mutationum, ac calamitatum, prognostica certa, iratiq; numinis uera indicia esse intelligeres, ac unusquisque inde aliorum periculo cautior atque prudentior factus, Deum iratum mundo, ac eius interitum minitantem, sibi poenitentia atque innocentia uitæ placandi maiorem occasionem haberet. Orandus est autem, & exorandus nobis est eternus Dominus noster Iesus Christus, ut sua intercessione Patris iram mitiget, cor in nobis innouet nouum, fidem augeat, atque suam Ecclesiam quam proprio sanguine redemit, ab omnibus satanæ ac mundi immundissimi malis artibus, in æternum conseruet.

Amen.

LL 2 SE.